

BESLUT
2012-05-29

Dnr Ö 16-2012

SÖKANDE FORSKNINGSHUVUDMAN

Örebro universitet

Institutionen för juridik, psykologi och socialt arbete (JPS)

701 82 Örebro

SAKEN

Prövning enligt lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor (etikprövningslagen)

Örebro universitet har hos Regionala etikprövningsnämnden i Uppsala ansökt om etikprövning för ett projekt med titeln "Straffrättsligt ansvar hos unga lagöverträdare med en allvarlig psykisk störning vid gärningstillfället". Version nummer: 1.1.

Regionala etikprövningsnämnden i Uppsala har i beslut den 11 april 2012, dnr 2012/113, överlämnat ärendet till Centrala etikprövningsnämnden, se Bilaga.

Ansökan avser en rättsdogmatisk studie som syftar till att klarlägga rättsläget när det gäller bedömningen av det subjektiva rekvisitet (uppsåt alternativt oaktsamhet) i det fall en ung lagöverträdare vid gärningstillfället led av en allvarlig psykisk störning. Man avser att studera domslut och domskäl i olika domar där en rättspsykiatrisk undersökning har genomförts och den tilltalade är 15-21 år. Det material som ska studeras utgörs enbart av offentliga handlingar som delvis kan vara publicerat material. Data ska lagras kodat men identifiering kan bli möjlig genom målnummer som avses komma att anges vid resultatredovisningen och genom hänvisning till publicerade referatsamlingar.

Den regionala etikprövningsnämnden har bedömt att det finns skäl att godkänna projektet men nämnden har haft delade meningar om huruvida ett godkännande kan ske med eller utan villkoret att målnummer inte får anges vid redovisningen av forskningen. Mer än tre av nämndens ledamöter har begärt att ärendet överlämnas till Centrala etikprövningsnämnden för avgörande.

Centrala etikprövningsnämndens bedömning

Centrala etikprövningsnämnden instämmer i den regionala nämndens uppfattning att forskningen bör godkännas.

När det gäller frågan om villkor har Centrala etikprövningsnämnden nyligen behandlat ett liknande ärende (Ö 11-2012) och därvid på anförda skäl uttalat att en eventuell begränsning av möjligheten att på sedvanligt sätt hänvisa till rättspraxis i en rättsvetenskaplig framställning är så svår att förena med andra gällande principer och väcker sådana följdfrågor att problemet bör lösas i ett större sammanhang. Enligt vad nämnden fann i det ärendet bör i nuvarande läge något särskilt villkor inte lämpligen ställas upp som begränsar möjligheten att på vedertaget sätt hänvisa till målnummer och liknande uppgifter i ett rättsvetenskapligt arbete.

Mot bakgrund av det anförda anser nämnden att forskningen ska godkännas utan villkor.

Centrala etikprövningsnämnden godkänner den forskning som avses med ansökningsen.

Detta beslut har fattats av Johan Munck, Lennart Lindgren, Kickis Åhré Älgamo, Gisela Dahlquist, Sighild Westman-Naeser och Ulrik Ringborg efter föredragning av Johan Munck. Vid den slutliga handläggningen har dessutom närvarit ersättarna Anitha Bondestam, Peter Höglund och Holger Luthman samt juristen Pia Carlsson.

Centrala etikprövningsnämndens beslut får enligt 37 § etikprövningslagen inte överklagas.

På Centrala etikprövningsnämndens vägnar

Johan Munck

CENTRALA ETIKPRÖVNINGSNÄMNDEN	
Ink	2012 -04- 24
Dnr:	Ö 16-2012

Bilaga
1 av 2

BESLUT
2012-04-11

Dnr 2012/113

SÖKANDE FORSKNINGSHUVUDMAN

Örebro universitet
701 82 Örebro

Forskare som genomför projektet:

Inst. för Juridik, Psykologi och Socialt arbete
Örebro universitet
Fakultetsgatan 1
701 82 Örebro

**UPPGIFTER OM FORSKNINGSPROJEKTET ENLIGT ANSÖKAN
INKOMMEN TILL NÄMNDEN 2012-03-08**

Projektbeskrivning:

Straffrättsligt ansvar hos unga lagöverträdare med en allvarlig psykisk störning
vid gärningstillfället
Version nr: 1.1

Regionala etikprövningsnämnden i Uppsala meddelar följande

BESLUT

Nämnden överlämnar ärendet till Centrala etikprövningsnämnden för
avgörande.

Skäl

Forskningsprojektet kommer att behandla personuppgifter om lagöverträdelser
som innefattar brott och domar i brottmål, varför ansökan enligt 3 §
etikprövningslagen kräver ett godkännande. Det finns också skäl att godkänna
den forskning som anges i ansökan, eftersom de integritetsrisker forskningen
medför torde uppvägas av den samhällsnytta dess resultat kan generera.

Vid nämndens överläggning fanns emellertid skilda meningar i frågan om
godkännandet ska förenas med ett villkor om att målnummer inte får anges i
redovisningen av forskningen och att siffror ska användas i stället för dessa
målnummer.

2012-04-11

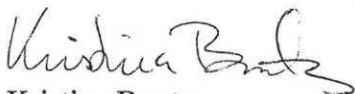
Dnr 2012/113

Skälen för att godkännandet ska vara förenat med ett sådant villkor är att risken för integritetskränkning av de personer som omnämns i de aktuella brottmålen är betydande ifall målnummer anges. Det är fråga om unga personer med en allvarlig psykisk störning som i hög grad är skyddsvärda. En sammanställning av domar med målnummer och domstol gör det lätt att få fram vilka personer som avses.

Skälen för ett godkännande utan ett sådant villkor är att en hänvisning till målnummer är vedertagen praxis inom rättsvetenskaplig forskning och att sådana referenser stärker forskningens trovärdighet. Domarna är offentliga och var och en har rätt att ta del av dem. I projektet studeras argumentationen i de aktuella brottmålsdomarna och inte de personer som där omnämns, och i redovisningen kommer också dessa personer att anonymiseras. Detta medför att riskerna för integritetskränkning är begränsade.

Eftersom nämndens ledamöter gör skilda bedömningar i denna fråga och det har begärts av fler än tre ledamöter, ska ärendet överlämnas till Centrala etikprövningsnämnden för avgörande.

På nämndens vägnar

Kristina Boutz
Ordförande

Beslutande: Ledamöter med vetenskaplig kompetens

Carl-Henric Grenholm etik (vetenskaplig sekreterare), Bo Lewin sociologi (vetenskaplig sekreterare), Ulla Berglund landskapsarkitektur, Gunilla Bohlin utvecklingspsykologi, Henry Cöster teologi (föredragande), Katarina Elofsson nationalekonomi, Marie Louise Hall-Lord vårdvetenskap, Staffan Hygge miljöpsykologi, Ulf P Lundgren pedagogik, Greta Ågren etologi

Ledamöter som företrädar allmänna intressen

Barbro Larsson, Maria Patel, Ebba Sverne Arvill, Michael Williams

Exp. till:

Centrala etikprövningsnämnden

Forskare:

Forskningshuvudmannens företrädare: _____, Inst. för
Juridik, Psykologi och Socialt arbete, Örebro universitet, Fakultetsgatan 1,
701 82 Örebro